

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΡΓΟΜΑΘΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΣ 16

ΕΝ ΡΕΘΥΜΝΗ ΤΗ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

1908

Πλουσιώτατον εις γεγονότα εχέοντα θασημειώσωσι νέους σταθμούς εις την παγκόσμιον ιστορίαν απέρχεται το 1908. Από των πρώτων αυτού ημερών εξελώθησαν οι μεγάλοι έκπαικτοι άνθρακι των πνευμάτων οι προηγούμενοι συνήθως των πολιτικών και κοινωνικών θελών. Το πνεύμα της προόδου και της ελευθερίας θασημειώσε την ψήφιστην και μεγίστην αυτού κατάκτησιν. Άνοι δευτερευόντως εις την συνυπόθεσιν των δουλειών, την νεκρώνουσαν πᾶσαν της ζωής εκδήλωσιν απέτιναζαν εξίστην το θορόν του σκοτούς και του εξαυροπεδισμού ζυγόν και άλλους συναισθησιώσι των ιδιωνδικαιωμάτων ώρηξαν εις την λεωφόρον του φωτός.

Δικαίως το απέλιθον έτος θα διεκδικήσει παρά της ιστορίας την δόξαν της εν Τουρκία επελευθούσης μεταπολιτευσώς την ύπαιθρον μετά τόσης χαράς έχαιρετίσεν ο πεπολιτισμένος κόσμος.

Άνοι τὸν αιώων ἀπολαμβάνοντες των αγαθών της ελευθερίας μετά τρυφῆς παρακολουθούσιν πολιτικῆν κατάστασιν ήτις κατέπεινε πᾶσαν εκδήλωσιν των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υπεβίβαζε τον πολιτην από του εϋγενούς επιπέδου εις ο αὐτῆ ή φύσις έταξεν αὐτόν εις την ταπεινήν βαθμίδα του αλόγου κτήνου. Και εϋ' όσον πολιτισμός δεν θα εἴπη ελευθερία περί τῆς ἀπολύσεως της ζωής, αλλά εξευγνισμόν του πνεύματος και της ψυχῆς, εστις καθιστᾶ αὐτην εϋαίσθητον εις τῆς δυστυχίας των ομοίων δεν επιτρέπεται ἀμφιβολία ότι αὐτεκδήλωσις των αισθημάτων του πεπολιτισμένου κόσμου διὰ την δουλειαν ελευθερίας εις τους λαούς της τουρκικής αυτοκρατορίας εἰσιν εἰλικρινεῖς. Ὑπολείπεται μονον να εξακριβωθῆ εἰς ή συμπαθεία και ή πεπολιτισισ πρὸς τὸ νέον εν Τουρκία καθεστὸς θα περιορισθῆ εντός των λογικῶν ορίων και δεν θα λάβῃ μέχρι τέλους τοιαύτην διεύθυνσιν ήτις να παραλάβῃ κεκτημένα δικαιώματα άλλων. Τοῦτο θα το ἀποδείξῃ ο νέος χρόνος εις τον όποιον εἰσπερχόμεθα.

Η Βουλγαρία ἀποτελοῦσα ήγεμονίαν υπό την κυριαρχίαν του Σουλτάνου διεφύργε πάντα δεσμὸν πρὸς τον ἐπί κυρίαρχον και διεκήρυξεν εις τον κόσμον ότι εν τῷ μέλλοντι θα ζήσῃ ως εντελὸς ανεξάρτητον βασίλειον διότι αὐθάνεται ἀκούσας τῆς δυνάμεις της πρὸς τοῦτο.

Η Ἀυστρία ἐπεξέτεινε τὰ κυριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα ἐπὶ των ἐπαρχιῶν Βεντίας και Ἐζεργοδίνης τῆς οἰκίας κατὰ παράκλησιν των άλλων Δυνάμεων. Τὴν παράτασιν της ἀπλής κατοχῆς θεωροῦσα ως νόθον κατάστασιν παρακαλοῦσάν την πρόδοτον και ἀνίπτευσιν των ἐπαρχιῶν τούτων έλαβε την ἀπόφασιν να προσπαθήσῃ πάλιν πρὸς αὐτην ἐγκαταλειποσα εν τούτοις τὸ σκελετικὸν του Νοδὶ Πάξις εἰς ἀποδείξῃ, κατά τους ίδίους ισχυρισμοὺς, ότι εις την περι προσκατήσεως ἀπέφασιν δεν προέχθη, εκ πνεύματος,

κατακτητικῶ ἀλλ' ἐξ άλλων ὑψηλοτέρων λόγων οἵτινες δεν εἶνε ἀντιληπτοί εις τους κοινούς θνητούς.

Ἀπὸ κρητικῆς ἀπόφωσις τὸ απέλιθον έτος δεν ὑπῆρξε ἐλιγώτερον ἐνδιαφέρον. Αἱ κατ' αὐτῆ πρόδοι του ήμετέρου ζητήματος εἰσιν πραγματικά και ή προσέγγισις πρὸς την ποθητήν λύσιν συμαντικωτάτη. Ἀνεξαρτήτως του τελευταίου κηρύγματος της ενώσεως και των άλλων μενομερῶν ενεργειῶν αἵτινες ὑπῆρξαν φυσικαὶ συνέπειαι της δημιουργηθείσης εν Ἀνατολή καταστάσεως κατὰ τους τελευταίους μήνας του λίζαντος έτους έχομεν σειρὰν πράξεων διεθνῶν αἵτινες διακρινόσθι τῆς εθνικῆς προόδου του κρητικῶ ζητήματος κατὰ τὸ έτος τουτο. Κατ' αὐτὸ ἤρξαντο ή αἰσις της διεθνούς κατοχῆς διὰ της ἀναχωρήσεως των πρώτων τμημάτων των ευρωπαϊκῶν στρατευμάτων. Κατ' αὐτὸ ἐδόθη ήμιν ήρητή των προστατίδων Δυνάμεων ὑπόσχεσις ότι τὸ ζήτημα της ενώσεως θα εἰσπραθῆ εν πνεύματι ευμενῆς, ἀνέλαβον δε οὐα εἰς αὐτων ὅπως εἰσπηγηθῶσι την ὑπόθεσιν ήμῶν ἐνώπιον του ευρωπαϊκοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐγνωστίαι ότι πλείστων ζητημάτων την οριστικήν λύσιν ἐκληροδότησεν ο παλαιὸς χρόνος εις τον νέον με δλους τους συναφεῖς κινδύνους. Ἄλλὰ την κληρονομίαν τούτην συνοδεύει και φοβερόν διδάγμα εἶπερ κατὰ τρόπον πραγματικὸν διδάσκει τους ἀνθρώπους ότι δεν πρέπει ν' ἀριστανται των ἀρχῶν της δικαιοσύνης, ισότητος. Πικταστροφή δύο των ὀρσιωτέρων πόλεων της Ἰταλίας και ή ἐπι των ερειπίων αὐτων ἐξάπλωσις των ζωντανῶν εἰκόνων της δυστυχίας, της συμφορῆς και της ἀπογνώσεως ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστήγασμα των ἀρξικμένων έργων του παρελθόντος έτους. Νομίζι τις ότι ή φύσις ἐρήνησε τὸ ἀνθρώπινον ἔργον εἶπερ τείνει να μεταβάλῃ την κοινωνικήν θῆραν του κόσμου. Και εἴθεος μέρος της ἀδυναμίας και θλασῆσεως δυνάμεως αὐτῆς διὰ να μεταβάλῃ θρη εις πεδίασις και συναισθησιῶς ἀνθρώπων εις ἐξαλύματα ἐρημώσεως, διακρινόσθι διὰ του

μέλλοντος ῥοβερού τρόπου την ματαιότητά των ἀνθρωπίνων προσπαθειῶν. Τῆς οἴδε. Ἴσως αἱ ἐκατόμβαι των ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων τῆς οἰκίας ο ἀπερχόμενος ἐνιαυτός παρέσυσε μεθ' ἐαυτοῦ εις την ἔκμηρῆσιν ἀποτελέσθι τὴν ἀνρετηρίαν νέων σκέψεων παρά τῆς ἀνθρώποις και συντελέσθι ὅπως τὰ ζητήματα αἵτινα ἀπασχολοῦσιν αὐτοὺς ως ἔθνη και ως χώρας διευθετηθῶσι εν πνεύματι δικαιοσύνης και εἰρήνης.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΩΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐδόθη εν τῷ θεάτρῳ του κ. Χαλαμάπου Σπανδαγάκι ο χορὸς των οἰκον διοργάνωσεν ο Εμπορικὸς Σύλλογος ὑπὲρ ἀνοικοδομῆσεως του ναοῦ των τεσσάρων Μαρτύρων.

Ο συνῶνασμός της εϋποίας μετὰ της εϋχαριστίσεως εἶνε ἀπὸ τῆς ὀρσιωτέρας ἐπινοήσεως των τελευταίων χρόνων. Εἰς τῆς μικρὸς μάλιστα κοινωνίας ἐχει και πρόσθετον ἀκόμη κἀλλον. Κατορθῶνεις να συναντήσῃ ἐπὶ τέλους ένα ἀριθμόν ἀνθρώπων διαφόρου φύλου εις εν μέρος και να εἰσπηγηθῇ εκ της ἀμφιβολίας εἰς εϋρίσκεσθαι εις Μοναστήριον ή εις πόλιν ὀρωσαν και κινουμένην.

Ο διευθυντής του θεάτρου εἰδειξε ὄλην την φιλοκαλίαν του εις την διακόσμῆσιν αὐτοῦ. Παρουσίασεν κέντρον ἀξιοπροεπέστατον δι' ὁμοίας συγκεντρώσεως. Φωτισμός δυνατάι τις να εἴπη ἀπλετος καθιστάτο ἀπαλώτερος και γλυκύτερος ἀπὸ τῆς λευκῆς ἐσθήτης των κυριῶν και δεσποινίδων αἵτινες κατέλαβον θέσεις περίξ της αἰθούσε.

Ὑπὸ τους ἤχους του βιολίου και κλειδοκυμαλοῦ ἤρξατο ο χορὸς την 9 1/2. Εἴκοσι δύο ζεύγη χορευτριῶν και χορευτῶν διακρίνω εις παράτασιν εκ του θεωρείου εἰς εἰς ἑρῶναι σινυροθεσίον ἀπομῶχους τῆς. Θα γείνοιν πρώτα κατρίλις. Οἱ εν τοῖς θεωρείοις παρακολουθοῦν τῆς κινήσεως των χορευτριῶν και χορευτῶν με τὸ συνῆθη σχολία. Ἀμείλιχοι διὰ τὰ σφάλματα, ἀπρόσεκτοι εις τῆς ἐπι-

τυχίας. Τὸ εἶδος του χοροῦ (κατρίλις) εϋ' όσον δεν γίνονται σφάλματα δεν μου ικανεῖ τὸ ἐνδιαφέρον. Μοῦ δίδεται εν τούτοις εϋκαιρία να παρατηρήσω τὸ φιλελεύθερον και δημοκρατικὸν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ εις τῆς ἀνδρικῆς στολάς. Η σοβαρὰ θεωγῶκῶτα παρὰ την ἵπταμένην ζακέτα, τὸ σακάκι ἀπευθίνει χῆροετισμοὺς πρὸς τὸ σιόκιν και μερικὸ φοάικα νομίζεις ότι πλῆσσουν ἀπὸ την μοναξιάν. Δεν εἶνε ἀνάγκη να εἴπωμεν ότι τὸ ὀρσιον φύλον ἐπέδειξε πολλὴν χάριν και καλαισθησίαν εις ἐσθῆτας και κομῶεις.

Διακρίνομεν την κ. Ἀθηνῶν Π. Νόνη με ὀρσιαν και πλουσίαν ἐνδυμασίαν ὀδς μεταξωτήν, την κ. Βίτα Ρέγκλη με μέλαιναν περιόκομῶν ντουνίκαν, την δεσποινίδα Μαρίαν Ἀσκούσση με φυσικὰ ἀμπερ, την κ. Μαρίτσαν Π. Μανουσακί με ὀργυροειδῆ στοφῆν, την δεσποινίδα Μαρίαν Δερμιτζάκι με λευκὸν ἀμπερ, την δεσποινίδα Μαρίαν Πενθερουδάκι με λευκήν ἐπιχαριτός ἀπλήν ἐνδυμασίαν την κ. Ἐλένη Ρολόγη με ὀδς στοφῆν τῆς δεσποινίδας Εὐαγγελίαν και Ἐλένην Μ. Πετυχάκι με κομψῆς λευκῆς ἐνδυμασίας την δεσποινίδα Κατίνα Δετοράκι και τῆς δεσποινίδας Τσιανδάνη με λευκὰ και ὀδς. Τὸν πρώτον τετράχορον διεδόχθησαν ὄλοι οἱ άλλοι χοροὶ εν πλῆρει τάξει και εϋθυμίᾳ.

Η ὄλη ἐσπερίς μετὰ τὸ σουπέ ὀπερ διεξήχθη με πολλὴ ὀρσιν και με ἀδιάπτωτον εϋθυμίαν, ἐκλείσθη με τον θαυμάσιον καλαματιανὸν της κ. Βίτας Ρέγκλη ήτις με ὄλην την χάριν και με ὄλην την κομψότητα των κινήσεων της ἀπέδοκε ὄλον τὸ κάλλος του ὀρσιου ἐλληνικῶ χοροῦ. Δεν γνωρίζομεν πὸς ἐπῆγαν αἱ εἰσπράξεις, ἀλλ' ο χορὸς ἐπέτυχε τελείως.

Θεατής

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΕΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ

Τηλεγραφήματα εκ Κων)πόλεως πρὸς τῆς ἐλληνικῆς ἐρημερίας ἀγγέλλουν-ότι διοργανώθη μεγα συλλαλητήριον κατὰ της ενώσεως. Ο ἀντιπρόσωπος του Μ. Βεζύρης ἀνεκοίνωσεν εις τους διαδηλωτάς ότι σοβαρὰ διαπραγματεύσεως διεξάγονται ἤδη μετὰξὺ Ηβλῆς και των Δυνάμεων διὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα.

Εἰς την σύσκεψιν ήτις ἐγένετο πρὸς παρεμπόδιον των διαμαρτυριῶν κατὰ της ενώσεως της Κρήτης παρίστατο ο στρατηγὸς Ἐτέμ πασῆς και ο ἀπεσταλμένος του Σαμπαχεδδῶν.

Ο πρώτος ῥήτωρ της συνδιασκέψεως ἐδήλωσεν ότι ή Κρήτη δεν δύναται ποτὲ να ἐνωθῆ με την Ἐλλάδα και ἐτόνισε τῆς δυσχερείας, εις τῆς οἰκίας ὀα περιήρηγετο ή Ἐλλάς, διότι ὀα ἐρημῶργετο μοικιστῆς καταστρεπτικὸν διὰ τούτην και ὀα ἐξημιώνετο, διότι δεν ὀα ἐπεσυγγάνετο ή ενωσις των Ἐλληνοτουρκικῶν σῆχρῶδῶν.

Εἰς ἄλλοις ῥήτωρ ἐτόνισεν, ότι αἱ διαμαρτυρίαι ἀπευθύνονται μόνον κατὰ της Ἐλλάδος και οὐχί, ως ἐλέχθη, κατὰ της Γαλλίας, Ἰταλίας, και Ἄγ